

عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری پژوهشگران ایرانی در سطح مجلات بین‌المللی

دکتر سید علی حسینی^۱، مهناز محمودخانی^۲

چکیده: پژوهش قلب ایجاد دانش در جهان و محور اصلی توسعه علمی هر کشوری است. چاپ مقالات محققان ایرانی در مجلات معتبر بین‌المللی محدود است، از این رو هدف اصلی این پژوهش بررسی عوامل تأثیرگذار بر خروجی پژوهش‌های حسابداری ایران در سطح مجلات بین‌المللی است. ابزار گردآوری داده‌های این پژوهش، پرسشنامه بوده است. جامعه آماری این پژوهش اعضای هیئت‌علمی حسابداری دانشگاه‌های سراسر کشور است. داده‌های پرسشنامه در اواخر سال ۱۳۹۷ و اوایل سال ۱۳۹۸ گردآوری شدند. در مجموع در ۵۳ پرسشنامه گردآوری شد که از این تعداد ۵۰ پرسشنامه برای تحلیل قابل استفاده بود. نتایج ۵۰ پرسشنامه گردآوری شده نشان می‌دهد که عوامل کشوری مهم‌ترین عامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی است. یافته‌های این پژوهش حاکی از آن است که دانشگاهیان ایران دارای انگیزه لازم برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی هستند، با این حال پائین بودن حقوق و دستمزد و تعصب هیئت تحریریه مجلات بین‌المللی موجب می‌شود که دانشگاهیان قادر به چاپ مقالات در سطح بین‌المللی نباشند. البته تخصص آماری و درک ادبیات حوزه تخصصی و ارتقای رتبه نیز بر انگیزه‌ی دانشگاهیان بر چاپ مقالات در سطح مجلات بین‌المللی مؤثر است. همچنین نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که فشار نهادی لازم بر اعضای هیئت‌علمی برای چاپ مقاله در نشریات بین‌المللی به‌اندازه کافی نبوده است. نتایج این پژوهش می‌تواند گامی مهم برای بهبود وضعیت نشر مقالات محققان ایرانی در سطح مجلات بین‌المللی باشد.

کلیدواژه‌ها: پژوهش حسابداری، مجلات بین‌المللی، خروجی پژوهش.

۱. a.hosseini@alzahra.ac.ir

۱. استادیار گروه حسابداری، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران. (نویسنده مسئول)

۲. mahnaz.mahmoudkhani@gmail.com

۲. دانشجوی دکتری حسابداری، دانشگاه الزهراء، تهران، ایران.

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۲/۳۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۴/۴

۱. مقدمه

توسعه‌یافتگی و پرداختن به تولید علم و فعالیت‌های پژوهشی، آن‌چنان به هم گره‌خورده‌اند که نمی‌توان آن‌ها را جدا از هم تصور کرد. تعریف نوین توسعه بر مبنای پژوهش در ادبیات اقتصادی، بیان‌کننده اهمیت تحقیقات در توسعه اقتصادی کشورها است (سرلک، محمدی و گرامی راد، ۱۳۹۵). علی‌رغم مسئولیت‌های تدریس، آموزشی و اداری گسترده‌ای که بیشتر دانشگاهیان در جریان وظایف روزمره‌شان انجام می‌دهند، پژوهش در دانشگاه نقش مهمی را ایفا می‌کند (تاگر و تیلت^۱، ۲۰۱۹) و انتشارات پژوهشی به‌عنوان مهم‌ترین عامل تصمیم‌گیری در مورد پاداش، ارتقا و استخدام دانشگاهیان در دانشگاه‌ها است. علاوه بر این، اعضای هیئت‌علمی نیز برای انجام پژوهش انگیزه دارند، زیرا ارزیابی عملکرد سالانه و افزایش حقوق مرتبط، شناخت خارجی و کاهش مسئولیت‌های آموزشی و اداری و غیره به بهره‌وری پژوهش وابسته است (چن، گاپتا و هاشور^۲، ۲۰۰۶؛ پیکرد، استفنز، سامرز و وود^۳، ۲۰۱۱).

جونز و رابرتز^۴ (۲۰۰۵) به بررسی ۸۶۷،۱ مقاله در ۶ مجله دارای رتبه بالا در آمریکا و ۶ مجله دارای رتبه بالا در بریتانیا در طی دوره ۱۹۹۶ تا ۲۰۰۰ پرداختند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که نویسندگان در مجلات بریتانیا به‌طور عمده از مؤسسات انگلیسی و آمریکایی هستند؛ باین‌حال، تقریباً ۹۰ درصد از نویسندگان مجلات علمی ایالات‌متحده از مؤسسات خود ایالات‌متحده هستند. مشارکت نویسندگان از مؤسسات کشورهای غیر انگلیسی‌زبان در مجلات دارای رتبه بالا کم است. در همین زمینه سالگر مایر^۵ (۲۰۰۸) اشاره می‌نماید که انتشار مقالات علمی ذاتاً بی‌عدالتی است. بخش عمده‌ای از آثار علمی منتشرشده در مجلات معتبر بین‌المللی نوشته محققان کشورهای توسعه‌یافته است (سالگر مایر، ۲۰۰۸). بررسی وابستگی سازمانی نویسندگان در مجلات حسابداری سطح بالا از دوره ۲۰۱۲ تا ۲۰۱۵ نشان می‌دهد که تنها ۱.۶۵٪ از انتشارات از سوی کشورهای در حال توسعه بوده است (نگاش، لما و سامکین^۶، ۲۰۱۸). چاپ مقالات محققان ایرانی نیز در مجلات معتبر بین‌المللی معدود است و در سال‌های اخیر به دلیل افزایش تعداد دانشجویان دوره تحصیلات تکمیلی و پژوهشگران حوزه حسابداری، مطالبه قابل توجهی در مورد رفع موانع عدم توفیق در چاپ مقالات در مجلات معتبر بین‌المللی حسابداری مطرح‌شده است (محمدرضایی، ۱۳۹۷).

هدف اصلی این پژوهش بررسی عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های^۷ حسابداری ایران در

سطح مجلات بین‌المللی است. این پژوهش دارای نوآوری و دانش‌افزایی است. عمده پژوهش‌های گذشته به بررسی ساختار و چارچوب مقاله‌های علمی- پژوهشی حسابداری (مانند نمازی، محمدیان و مهتری، ۱۳۹۷؛ محمدرضایی، ۱۳۹۷) پرداخته‌اند؛ لذا عوامل و موانع مؤثر بر چاپ مقالات محققان ایرانی در مجلات معتبر بین‌المللی در رشته حسابداری تاکنون مورد توجه قرار نگرفته است. انتظار می‌رود نتایج این پژوهش مورد توجه متصدیان حوزه آموزش و پژوهش کشور به‌ویژه حسابداری قرار گیرد و به بهبود وضعیت مقالات ایرانی کمک نماید. در این پژوهش ابتدا مبانی نظری ارائه می‌شود و سپس یافته‌های آماری و نتیجه‌گیری ارائه خواهد شد.

۲. مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۲-۱. نظریه نهادی و انگیزش

بحث در مورد عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری از دیدگاه تئوری‌های مختلف قابل بیان است. تورنتون و اوکاسیو^۸ (۱۹۹۹) «منطق نهادی»^۹ را قواعد رسمی و غیررسمی عمل، تعامل و تفاسیری بیان می‌کنند که تصمیم‌گیری‌های مدنظر را برای انجام وظایف سازمانی و دستیابی به موقعیت اجتماعی، اعتبارات، جریمه‌ها و پاداش‌ها در فرایند تصمیم‌گیری محدود نموده و هدایت می‌کند. این قواعد مجموعه‌ای از مفروضات و ارزش‌ها است که معمولاً در مورد چگونگی تفسیر واقعیت‌های سازمانی، رفتار مناسب و نحوه دستیابی به موفقیت اشاره دارند (تورنتون و اوکاسیو، ۱۹۹۹). تئوری نهادی^{۱۰}، فرایندهایی را بررسی می‌کند که از طریق آن، ساختارها شامل؛ طرح‌ها، قواعد، هنجارها و رویه‌ها به‌عنوان رهنمودهای معتبر برای رفتار اجتماعی و تعامل ایجاد می‌شوند (نگاش و همکاران، ۲۰۱۸). دیماجیو و پاول^{۱۱} (۱۹۸۳) سه نوع هم‌شکلی یا فشار تطبیق هنجاری، اجباری و تقلیدی را در نظریه نهادی، بیان می‌دارد. هم‌شکلی و تطبیق اجباری، ناشی از فشار اجباری نهادهای رسمی و دولتی است و هم‌شکلی تقلیدی، الگو گرفتن و تقلید از سازمان‌های موفق در حوزه سازمانی مربوطه است و در نهایت هم‌شکلی هنجاری مطابقت با هنجارهای موجود در حوزه سازمانی است. نظریه نهادی به‌ویژه برای این پژوهش اهمیت دارد. مؤسسات آموزش عالی اغلب به‌عنوان سازمان‌های حرفه‌ای هستند که بر اساس ارزش‌ها و هنجارهای مرتبط با دانشگاه‌ها هدایت می‌شوند؛ از این‌رو،

دستیابی به اهداف استراتژیک توسط مؤسسات آموزش عالی بستگی به عوامل زمینه‌ای نظیر چارچوب قانونی کشور، قدرت تصمیم‌گیری، حمایت مالی، فرهنگ، ارتباطات و ارزیابی دارد (نگاش و همکاران، ۲۰۱۸). تاتل و دیدارد^{۱۲} (۲۰۰۷) از تئوری نهادی برای درک مشکلات اساسی ساختاری در زمینه عدم تنوع مباحث تحقیقاتی در ادبیات حسابداری دانشگاهی استفاده کردند و اشاره نمودند که هر سه نوع هم‌شکلی مورد اشاره در تئوری نهادی، زمینه نهادی تحقیقات حسابداری را شکل می‌دهد. نگاش و همکاران (۲۰۱۸) از تئوری نهادی برای بررسی عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در کشورهای در حال توسعه استفاده کردند. تئوری نهادی در داخل و خارج از حسابداری برای توضیح نیروهایی که افراد را در سازمان‌های اجتماعی تحت تأثیر قرار می‌دهد، به کار می‌رود (تاتل و دیدارد، ۲۰۰۷). همچنین تئوری‌های روانشناسی نیز برای درک عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری قابل استفاده است. تئوری انگیزش^{۱۳} یک ابزار مناسب برای درک انگیزه‌های دانشگاهیان برای انجام پژوهش است. بر اساس نظریه انتظار^{۱۴} که بخشی از نظریه انگیزش است، محققان انگیزه‌های پژوهش را به‌عنوان انواع پاداش‌ها مورد توجه قرار دادند. در حقیقت پیش‌بینی شده است که انگیزه دانشگاهیان برای انجام پژوهش به‌خصوص زمانی که آنان معتقد هستند عملکرد تحقیقاتی‌شان منجر به حصول برخی پاداش‌ها خواهد شد، بیشتر خواهد بود (کوی هوو^{۱۵}، ۲۰۱۵). نظریه انتظار، توضیحات شناختی از رفتار انسان فراهم می‌کند و افراد را به‌عنوان موجوداتی واکنش‌پذیر، متفکر و پیش‌بینانه^{۱۶} در محیط خود می‌بیند (ویلز، ریدلی و میتو^{۱۷}، ۲۰۱۳). چن و همکاران (۲۰۰۶) به دودسته انگیزه یا پاداش بیرونی (مانند استخدام رسمی و ارتقاء) و انگیزه یا پاداش درونی (مانند استقبال همتایان یا رضایت شخصی) که مؤثر بر خروجی پژوهش است، اشاره کردند.

۲-۲. عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری

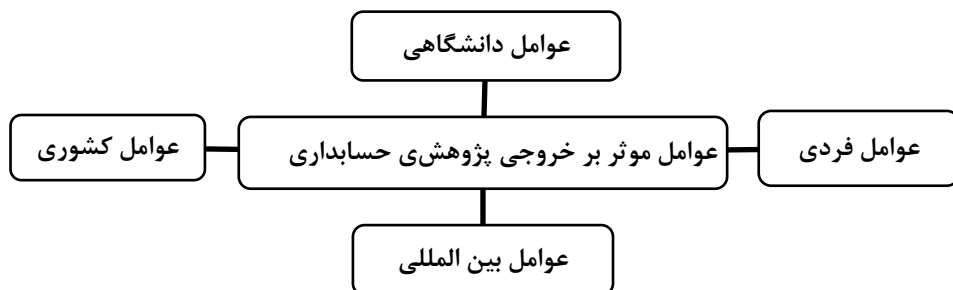
خروجی پژوهش اغلب برحسب یک فهرست از مجلات دارای رتبه بالا محاسبه می‌شود. البته رتبه‌بندی مجلات حسابداری محل اختلاف است. با این حال، این یک شیوه پذیرفته‌شده است که انتشار در مجلات دارای رتبه بالا، تأثیرات بسیار بیشتری بر ارتقا و پاداش نسبت به مجلات کمتر معتبر، داشته باشد (بیلیو، دینگ و کو^{۱۸}، ۲۰۱۰). انتشار تحقیقات حسابداری

مشکل‌تر از انتشار تحقیقات علوم طبیعی و اجتماعی است. به این دلیل که تعداد مجلات حسابداری بسیار کم است؛ لذا مقالات کمتری در رشته حسابداری نسبت به مجلات دیگر منتشر می‌شود. نرخ رد شدن مقالات بالا بوده و فرآیند بررسی، طولانی و پرهزینه است. هیئت تحریریه مجلات با همکاری صنعت نشر، مسئول هدایت و تنظیم استانداردهای تحقیقات منتشرشده هستند. آن‌ها به‌عنوان دروازه‌بانان دانش عمل می‌کنند و در خصوص برنامه و رویه مجله و کیفیت پژوهش‌هایی که منتشر می‌شوند، تصمیم‌گیری می‌کنند. آثار محققان در کشورهای در حال توسعه اغلب توسط مجلات برجسته و دارای رتبه بالا رد می‌شوند، به این دلیل که موضوع مورد پژوهش احتمالاً مورد علاقه دروازه‌بانان دانش و خوانندگان مجلات نیست یا اینکه آثار مربوطه فاقد کیفیت لازم برای انتشار است (نگاش و همکاران، ۲۰۱۸). در تحقیقات حسابداری از زمینه‌های مختلف علمی و از روش‌های تحقیقاتی مختلف استفاده می‌شود. با این وجود، مجلات حسابداری دارای رتبه بالا، تمام انواع پژوهش‌های حسابداری را به‌طور مساوی یا به یک نسبت منتشر نمی‌کنند. این مسئله، ارزیابی سهم پژوهشی اعضای هیئت علمی که در مقوله‌های موضوعی^{۱۹} و روش‌شناختی خاصی در فعالیت هستند که به راحتی در مجلات حسابداری درجه یک منتشر نمی‌شود را مشکل می‌سازد (پیکرد و همکاران، ۲۰۱۱)؛ از همین رو سویه هیئت تحریریه مجلات بین‌المللی نسبت به موضوعات و روش‌شناسی خاص کشورهای دیگر می‌تواند مانعی بر سر چاپ مقالات در مجلات معتبر باشد (نگاش و همکاران، ۲۰۱۸). کریول^{۲۰} (۱۹۸۶) بر فرهنگ پژوهشی موجود در دانشگاه‌ها و اهمیت برقراری ارتباط منظم بین دانشگاهیان در داخل و خارج از دانشگاه تأکید کرد، چراکه چنین ارتباطات حرفه‌ای باعث افزایش انگیزه پژوهش و همچنین ایجاد اعتقادات مشترک و ارزش نهادن بر تحقیق در میان آن‌ها می‌شود. مزمر^{۲۱} (۲۰۱۵) فرهنگ پژوهش را به‌عنوان درجه تأکیدی که یک فرد یا سازمان در تحقیق در مقایسه با سایر فعالیت‌های دانشگاهی، مانند تدریس و کار اجرایی دارد، تعریف می‌نماید. تعهدات متضاد تأثیر منفی بر بهره‌وری پژوهش دارند. عواملی چون مسئولیت آموزشی و اداری، خدمات مشاوره به صنایع و شرکت‌های خصوصی، مسئولیت در هیئت‌مدیره، کمیته‌ها و به‌ویژه ریاست یا مدیر بخش‌ها دارای پیامدهای منفی بر بهره‌وری پژوهش هستند (ویلز و همکاران، ۲۰۱۳). علاوه بر این، گروه‌ها و دانشکده‌های حسابداری نیز با افزایش تعداد دانشجویان پرداخت‌کننده شهریه برای افزایش درآمد، تحت تأثیر افزایش تعداد

دانشجویان و بالطبع نسبت بیشتر کارکنان قرار گرفته‌اند و همین امر درخواست برای افزایش ساعات تدریس را بیشتر کرده است، هرچند که همچنان فشار برای خروجی پژوهشی بیشتر از سوی دانشگاهیان وجود دارد (تاگر و تیلت، ۲۰۱۹). فوگارتی^{۲۲} (۲۰۰۴) اشاره می‌نماید که کیفیت آموزش دوره دکتری، در دسترس بودن منابع حیاتی و مهم، وجود منابع مالی اختیاری^{۲۳}، کاهش مسئولیت آموزشی و وجود همکاران باصلاحیت می‌تواند بر خروجی پژوهش‌های حسابداری اثرگذار باشد.

دانشگاه‌های تحقیقاتی^{۲۴} قلب نظام دانشگاهی هستند و از بالاترین اعتبار برخوردارند. یکی از مأموریت‌های اصلی دانشگاه‌های تحقیقاتی، فعال بودن آن در تحقیقات است تا دانش و توسعه جدیدی را ایجاد کند. دانشگاه‌های تحقیقاتی نه تنها نیازهای کشورهای توسعه‌یافته را برآورده می‌سازد، بلکه کشورهای درحال توسعه نیز می‌توانند از آن بهره‌مند شوند (التبک، ریزبرگ و رامبلی^{۲۵}، ۲۰۰۹). وجود دانشگاه‌های تحقیقاتی می‌تواند بر خروجی پژوهش‌ها اثرگذار باشد (نگاش و همکاران، ۲۰۱۸). در ایران دانشگاه‌ها به بومی، منطقه‌ای، ملی و بین‌المللی تقسیم‌بندی می‌شوند (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ۱۳۹۶)؛ لذا لازم است که اثر این رتبه‌بندی بر خروجی پژوهش‌ها موردبررسی قرار گیرد. از منظری دیگر، جزء مهمی از یک پروژه و طرح تحقیق، پایگاه داده مربوطه است و بهبود در تکنیک‌های اقتصادسنجی و آماری یک منبع برحق و درست تحقیقات حسابداری است (بال و فوستر^{۲۶}، ۱۹۸۲). در حوزه پژوهش‌های حسابداری، بخش عمده پژوهش‌های صورت گرفته در ایران، تلخیصی از پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد است و این دسته از پژوهش‌ها نیز رونوشتی از پژوهش‌های خارجی هستند (دیانتی دیلمی و بردبار، ۱۳۹۲)، از همین رو این موارد لازم به توجه بیشتری است. چالش دیگری که دانشگاهیان کشورهای درحال توسعه با آن مواجه هستند، تسلط به زبان انگلیسی است. درحالی که دانشگاهیان کشورهای توسعه‌یافته از مبالغ پرداخت شده به ویرایشگران انگلیسی‌زبان برای بررسی و ویرایش پیش‌نویس^{۲۷} مقالات استفاده می‌کنند تا اطمینان حاصل نمایند که آن‌ها موجز و بدون ابهام هستند، این منابع اغلب در کشورهای درحال توسعه در دسترس نبوده و یا بیش‌ازحد پرهزینه هستند (نگاش و همکاران، ۲۰۱۸). با عنایت به موارد مطرح شده، چهار عامل فردی، دانشگاهی (گروه حسابداری)، کشوری و بین‌المللی بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی مؤثر است که در

شکل ذیل نشان داده شده است.

شکل ۱. عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی

۲.۳. پیشینه پژوهش

لویتان و رای^{۲۸} (۱۹۹۲) به دنبال شناسایی متغیرهای نهادی و فردی بودند که با بهره‌وری پژوهش حسابداری ارتباط دارد. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که مهم‌ترین عامل در بهره‌وری پژوهش‌های حسابداری، تخصیص مؤثر زمان به امر پژوهش است. مارانتو و استرلی^{۲۹} (۱۹۹۴) با استفاده از داده‌های حاصل از نظر سنجی از هیئت علمی حسابداری در دانشگاه‌های ایالات متحده و انواع منابع ثانویه، به این نتیجه رسیدند که دریافت بودجه پژوهشی با تعداد انتشارات بعدی در مجلات علمی ارتباط مثبتی دارد و کیفیت برنامه‌های فارغ‌التحصیلان از جمله عوامل مهم تعیین‌کننده بهره‌وری پژوهش هستند. یافته‌های تحقیق برین، جونز و پندلبری^{۳۰} (۲۰۰۱) نشان می‌دهد که عدم حضور در شبکه‌های ارتباطی آمریکا، عدم استفاده از داده‌های آمریکایی، وجود دروازه‌بانان دانش و محدودیت‌های روش‌شناسی باعث می‌شود که دانشگاهیان مالی و حسابداری بریتانیا نتوانند مقالات خود را در نشریات معتبر آمریکا به چاپ رسانند. فوگارتی (۲۰۰۴) با بررسی دانشگاهیان حسابداری آمریکایی که دارای درجه دکتری در قبل از سال ۱۹۷۷ هستند، نشان داد که بهره‌وری پایدار پژوهش توسط اعضای هیئت علمی حسابداری توسط هر دو عامل نهادی و فردی قابل توضیح است. چن و همکاران (۲۰۰۶) تأثیر عوامل مختلف انگیزشی را بر بهره‌وری پژوهش دانشگاهیان بررسی کردند. یافته‌های آن‌ها نشان داد که اعضای هیئت علمی با پاداش‌های بیرونی و درونی انگیزه می‌گیرند. بیلینو و همکاران (۲۰۱۰) بر اساس یک مجموعه

منحصربه‌فرد از افزایش عمومی اطلاعات پاداش برای سال ۲۰۰۶، به بررسی رابطه بین خروجی پژوهش (کیفیت و کمیت نشر) و وجوه پرداختی به اعضای هیئت‌علمی حسابداری دانشگاه‌های انتاریو^{۳۱} در یک محیط دانشگاهی کانادایی پرداختند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که تفاوت‌های بهره‌وری تحقیق در تفاوت‌های درآمد مشاهده‌شده اعضای هیئت‌علمی حسابداری منعکس شده است. ویلز و همکاران (۲۰۱۱) عوامل مؤثر بر بهره‌وری پژوهشی دانشگاهیان حسابداری را با استفاده از یک فرا تحلیل از مطالعات بین‌المللی حسابداری و زمینه‌های مرتبط با کسب‌وکار که بین سال‌های ۱۹۸۸ تا ۲۰۰۸ منتشر شده است، مورد بررسی قرار دادند. یافته‌های پژوهش آن‌ها حکایت از آن داشت که ویژگی‌های نهادی، انگیزه درونی و دانش، مهارت‌ها و دیگر ویژگی‌های فردی بر بهره‌وری پژوهش مؤثر است. چان، چانگ، تانگ و ژانگچان^{۳۲} (۲۰۱۲) با بهره‌گیری از ۴۸ مجله علمی حسابداری و مالی باکیفیت بالا، بهره‌وری پژوهش را در زمینه حسابداری و مالی مؤسسات آموزش عالی استرالیا و نیوزلند مورد بررسی قرار دادند. یافته‌های آن‌ها نشان داد که خروجی پژوهشی نهادهای آموزش عالی در طول دوره ۲۰ ساله به‌طور پیوسته افزایش یافته است. متیو و مک کانمی^{۳۳} (۲۰۰۳) بهره‌وری پژوهشی دانشگاهیان حسابداری کانادا را در سال‌های ۱۹۹۰ تا ۲۰۰۰ بررسی نمودند. تجزیه و تحلیل آن‌ها بر اساس ده مجله دارای رتبه بالا در حسابداری، حسابرسی و مالیات نشان داد که حتی دانشگاه‌های دارای بهره‌وری پژوهشی بالا به‌طور میانگین تقریباً یک مقاله در هر هفت سال منتشر می‌کنند. حاسلبک، رینزتین و عبدالمحمدی^{۳۴} (۲۰۱۲) با بررسی انتشارات فارغ‌التحصیلان دکتری حسابداری در سال‌های ۱۹۷۱-۲۰۰۵، بهره‌وری اعضای هیئت‌علمی حسابداری را مورد بررسی قرار دادند. یافته‌های پژوهش آن‌ها نشان داد که اعضای هیئت‌علمی مرد نسبت به اعضای هیئت‌علمی زن بهره‌وری پژوهشی بالاتری دارند. همچنین وابستگی سازمانی با بهره‌وری پژوهش ارتباط معناداری دارد. نتایج پژوهش نگاش و همکاران (۲۰۱۸) در سطح کشورهای در حال توسعه نشان داد که عوامل فردی، دانشگاهی، کشوری و بین‌المللی بر خروجی پژوهش‌های حسابداری مؤثر است.

در داخل کشور ایران، پژوهشی که به بررسی عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری پرداخته باشد وجود ندارد. باین حال به برخی پژوهش‌های نزدیک به موضوع پژوهش اشاره می‌شود. دیانتهی دیلمی و بردبار (۱۳۹۲) مقاله‌های مجلات معتبر داخلی و خارجی را

مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش حاکی از آن بود که تنوع در بخش‌های مختلف روش‌شناسی مقالات خارجی بیشتر از مقالات داخلی است. سرلک و همکاران (۱۳۹۵) به بررسی وضعیت ترجمه دانش حسابداری در ایران و موانع آن پرداختند. یافته‌های نتایج پژوهش آن‌ها نشان داد که پاسخ‌دهندگان از لحاظ نظری بیشترین اولویت را به کاربردی بودن نتایج تحقیقات داده‌اند. محمدرضایی (۱۳۹۶) به ارائه یک قالب مناسب بر اساس رویکرد تطبیقی برای پژوهشگران و مجلات داخلی حوزه حسابداری پرداخت. پژوهش وی نشان داد که یک مقاله حسابداری از نوع آرسنوی شامل عنوان، چکیده، مقدمه، مبانی نظری به همراه پیشینه و تدوین فرضیه‌ها، روش پژوهش، ارائه نتایج، بحث و نتیجه‌گیری و فهرست منابع است. نمازی و همکاران (۱۳۹۷) با استفاده از تحلیل محتوا به بررسی ساختار ۶۴۳ مقاله به‌عنوان نمونه طی سال‌های ۲۰۰۹ الی ۲۰۱۷ و از بین ۷۸ نشریه حسابداری بین‌المللی با درجه اعتبار متفاوت پرداختند. نتایج مطالعه آن‌ها نشان داد که ترتیب رعایت اجزای ساختار پژوهش در ۳۵۴ مقاله از ۶۴۳ مقاله (بیش از ۵۵٪) به گونه کامل منطبق با چهارچوب یک مقاله علمی پژوهشی نیست. همان‌طور که ملاحظه می‌شود، در داخل کشور پژوهشی که عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی را مورد بررسی قرار دهد وجود ندارد، از همین رو پرسش‌های اصلی این پژوهش به شرح ذیل است:

- عوامل فردی مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی چیست؟
- عوامل دانشگاهی مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی چیست؟
- عوامل کشوری مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی چیست؟
- عوامل بین‌المللی مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی چیست؟
- مهم‌ترین عامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی چیست؟

۳. روش‌شناسی پژوهش

ابزار گردآوری داده‌های این پژوهش پرسشنامه بوده است؛ لذا این پژوهش در گروه پژوهش‌های پیمایشی قرار دارد. در این پژوهش دیدگاه پاسخ‌دهندگان در مورد عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی با استفاده از طیف لیکرت پنج‌گانه (۵=کاملاً موافق تا ۱=کاملاً مخالف) مورد پرسش قرار گرفته است. جامعه آماری این پژوهش شامل اعضای هیئت‌علمی حسابداری کلیه دانشگاه‌های سراسر کشور است که جامعه‌ای گسترده است. برای سهولت دسترسی به پاسخ‌دهندگان، نسخه الکترونیکی پرسشنامه تهیه گردید. ایمیل اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌ها از وبسایت دانشگاه‌ها و نیز از طریق مقالاتی که اعضای هیئت‌علمی در مجلات حسابداری منتشر نموده بودند تا حد ممکن گردآوری شد. در مرحله بعد لینک اینترنتی پرسشنامه به ایمیل اعضای هیئت‌علمی و نیز در شبکه‌ها و گروه‌های اجتماعی و ابزارهای ارتباطات جمعی که انتظار می‌رفت می‌تواند امکان مشارکت بیشتر اعضای هیئت‌علمی را فراهم آورد، به‌طور گسترده‌ای ارسال شد و تلاش شد با توصیه استادان امکان مشارکت بیشتر اعضای هیئت‌علمی در نظرسنجی فراهم شود. بازه زمانی گردآوری پرسشنامه از اسفند ۱۳۹۷ تا اردیبهشت ۱۳۹۸ بوده است. پرسشنامه بعدازاینکه در مرحله اول برای اعضای هیئت‌علمی ارسال شد مجدداً لینک پرسشنامه برای یادآوری مجدد ارسال شد و پیگیری‌های لازم برای تکمیل پرسشنامه به عمل آمد. با تمام تلاش‌ها و پیگیری‌های صورت گرفته، تعداد ۵۳ پرسشنامه جمع‌آوری گردید که از این تعداد ۵۰ پرسشنامه قابل استفاده شد. عواملی مانند طول ابزار پرسشنامه، پراکندگی جمعیت اعضای هیئت‌علمی کشور در استان‌های مختلف و عدم درج ایمیل اعضای هیئت‌علمی در وبسایت دانشگاه‌ها باعث شده است که میزان مشارکت در همین حد باشد. لازم به ذکر است در پژوهش نگاهش و همکاران (۲۰۱۸) نیز تعداد پرسشنامه‌های گردآوری شده کمتر از عدد ۵۰ بوده است. میزان پاسخگویی کم به پرسشنامه اغلب به دلیل عوامل متعددی چون طول و وسعت پرسشنامه و محیط تحقیق (به‌عنوان مثال عواملی مانند امکانات رایانه و اینترنت، هزینه و سرعت بارگیری داده‌ها) رخ می‌دهد (نگاش و همکاران، ۲۰۱۸). البته با توجه به قضیه حد مرکزی نمونه این پژوهش نرمال است.

نگاره ۱: اطلاعات جمعیت‌شناسی پژوهش

درصد	فراوانی	شرح	
٪۳۲	۱۶	زن	جنسیت
٪۶۸	۳۴	مرد	
٪۳۰	۱۵	مربی	مرتبۀ علمی
٪۴۲	۲۱	استادیار	
٪۲۲	۱۱	دانشیار	
٪۶	۳	استاد	
٪۴۸	۲۴	دولتی	دانشگاه
٪۳۰	۱۵	آزاد	
٪۱۲	۶	پیام نور	
٪۱۰	۵	غیرانتفاعی	

همان‌طور که از نگاره شماره ۱ مشخص است، ۶۸ درصد نمونه این پژوهش را مردان، ۴۲ درصد از نمونه را اعضای هیئت‌علمی با مرتبۀ استادیار و ۴۸ درصد نمونه را اعضای هیئت‌علمی دانشگاه‌های دولتی تشکیل می‌دهند. لازم به ذکر است که در این پژوهش، عوامل و سنجه‌های ذکرشده در پژوهش نگاش و همکاران (۲۰۱۸) بعد از ترجمه سنجه‌ها و بومی‌سازی گزاره‌ها متناسب با شرایط ایران برای طراحی پرسشنامه استفاده شد، از همین رو استفاده از یک پرسشنامه استاندارد که قبلاً در پژوهش نگاش و همکاران (۲۰۱۸) استفاده شده است، باعث افزایش اعتبار سازه‌های تحقیق مطابق با مبانی نظری می‌شود. علاوه بر این، به‌منظور ارزیابی روایی بیشتر ابزار اندازه‌گیری، سؤالات پرسشنامه به‌وسیله اعضای هیئت‌علمی حسابداری چند مورد از دانشگاه‌ها مورد بررسی قرار گرفت و توصیه‌ها و اصلاحات مدنظر آنان در پرسشنامه نهایی منظور شد. پایایی پرسشنامه نیز با استفاده از آلفای کرونباخ مورد آزمون قرار گرفت. آلفای کرونباخ ۶۴ گزاره پژوهش حاضر ۰/۹۵ به‌دست‌آمده است که نشان‌دهندۀ پایایی مطلوب آن است.

نگاره ۲: پایایی ابزار پرسشنامه

شرح	تعداد سؤالات	آلفای کرونباخ
عوامل فردی	۲۶	۰/۹۶۳
عوامل دانشگاهی	۱۶	۰/۸۶۱
عوامل کشوری	۱۳	۰/۶۷۹
عوامل بین‌المللی	۹	۰/۷۹۳
عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی	۶۴	۰/۹۵

۴. یافته‌ها

۴-۱. آزمون آماری مقایسه میانگین یک جامعه

آزمون «t تک نمونه‌ای» جهت سنجش اثرگذار بودن یا نبودن یک متغیر در شرایط موردبررسی استفاده می‌شود (مؤمنی و فعال قیومی، ۱۳۹۱). از آنجاکه طیف موردسنجش ۵ گزینه‌ای (کاملاً موافق تا کاملاً مخالف) بوده است، میانگین نظری ۳ در نظر گرفته شده است. سطح اطمینان نیز ۹۵ درصد بوده است.

۴-۱-۱. نتایج آزمون مقایسه میانگین یک جامعه در خصوص عوامل فردی

نگاره ۳، آمار توصیفی و آزمون مقایسه میانگین یک جامعه را برای عوامل فردی نشان می‌دهد. همان‌طور که از نتایج نگاره مشخص است به‌جز گزاره‌های ۴، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۴، ۱۵، ۱۶، ۱۷، ۱۸، ۱۹، ۲۰، ۲۱ و ۲۴، سایر گزاره دارای سطح معناداری کمتر از ۵ درصد است که حاکی از معناداری گزاره‌ها دارد. گزاره‌هایی که دارای میانگین کمتر از ۳ و آماره t آنها منفی است، حاکی از مخالفت شدید پاسخ‌دهندگان با گزاره مربوطه را دارد و گزاره‌هایی که دارای میانگین بیشتر از ۳ و آماره مثبت t هستند نشان از موافقت شدید پاسخ‌دهندگان با سنجه مربوطه را دارد. لازم به ذکر است که گزاره‌هایی که دارای سطح معناداری بیشتر از ۵ درصد هستند این گزاره‌ها معنادار نبوده است. در این پژوهش عواملی که می‌تواند موجب انگیزه محققان در انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی باشد، مورد بررسی قرار گرفت. بدین

منظور پرسش‌های شماره ۷ تا ۲۶ مورد سؤال قرار گرفتند. همان‌طور که از میانگین پاسخ‌ها مشخص است به ترتیب عوامل ۹، ۸، ۷، ۲۳، ۲۵، ۲۶، ۲۴، ۱۰، ۱۸، ۲۰، ۲۱، ۱۴، ۱۵، ۱۹، ۱۳، ۱۱، ۱۲ و ۱۶ موجب انگیزه برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی می‌شود. ضمناً گزاره ۱۷ با میانگین ۲/۹۲ کمترین محرک انگیزه‌بخش برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی از دیدگاه اعضای هیئت‌علمی حسابداری است.

نگاره ۳: آمار توصیفی و آزمون مقایسه میانگین یک جامعه عوامل فردی

سطح معناداری	df	انحراف معیار	t	$\frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$	فراوانی درصدی (۱=کاملاً مخالف و ۵=کاملاً موافق)					گزاره	$\frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$
					۵	۴	۳	۲	۱		
۰.۰۰۴	۴۹	۱/۲۶۵	۳/۰۱۸	۳/۵۴	٪۲۲	٪۴۶	٪۴	٪۲۰	٪۸	من ملزم (متعهد) به انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی هستم.	۱
۰.۰۰۱	۴۹	۱/۲۱۶	۲/۶۷۶	۳/۴۶	٪۲۲	٪۳۶	٪۱۲	٪۲۶	٪۴	من به‌طور جدی برای اجرا و تکمیل پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی در تلاش هستم.	۲
۰.۰۰۹	۴۹	۱/۲۴۹	۲/۷۱۷	۳/۴۸	٪۲۴	٪۳۶	٪۸	٪۲۸	٪۴	من دارای عزم قوی برای موفقیت در پیشبرد و پیگیری انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی هستم.	۳
۱/۰۰۰	۴۹	۱/۱۲۵	۰/۰۰۰	۳	٪۸	٪۳۲	٪۱۸	٪۳۶	٪۶	من در تلاش برای گرفتن کمک‌هزینه (پژوهانه یا گرنت) پژوهشی برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی هستم.	۴
۰.۰۰۰	۴۹	۱/۰۸۳	۴/۱۷۷	۳/۶۴	٪۱۸	٪۵۲	٪۱۰	٪۱۶	٪۴	من برای انتشار یافته‌های پژوهشی‌ام در سطح مجلات بین‌المللی تلاش و پیگیری می‌کنم.	۵
۰.۰۰۰	۴۹	۱/۱۷۸	۴/۸۰۲	۳/۸	٪۲۸	٪۵۰	٪۲	٪۱۴	٪۶	من دارای انگیزه برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی هستم.	۶
۰.۰۰۰	۴۹	۱/۰۱۵	۴/۸۷۶	۳/۷	٪۱۴	٪۶۴	٪۴	٪۱۴	٪۴	این واقعیت که من به‌طور کامل ادبیات جاری حوزه تخصصی‌ام را درک می‌کنم، انگیزه من برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۷
۰.۰۰۰	۴۹	۰.۹۶۵	۵/۴۲۳	۳/۷۴	٪۱۲	٪۷۰	٪۲	٪۱۲	٪۴	این واقعیت که من روش‌شناسی مربوط به تحقیقات در زمینه تخصصی‌ام را درک می‌کنم، انگیزه من برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۸

سطح معناداری	df	انحراف معیار	t	$\frac{f_0 - f_1}{\sqrt{f_0 + f_1}}$	فراوانی درصدی (۱=کاملاً مخالف و ۵=کاملاً موافق)					گزاره	$\frac{f_0 - f_1}{f_0 + f_1}$
					۵	۴	۳	۲	۱		
۰.۰۰۰	۴۹	۱/۰۵	۵/۳۸۹	۳/۸	%۲۲	%۵۴	%۱۲	%۶	%۶	این واقعیت که من می‌توانم یافته‌های تحقیقاتی خودم را به شیوه‌ای قابل‌پذیرش برای انتشار در سطح مجلات بین‌المللی ارسال کنم، به من انگیزه انجام پژوهش می‌دهد.	۹
۰.۱۹۹	۴۹	۱/۳۰۲	۱/۳۰۳	۳/۲۴	%۲۰	%۳۰	%۱۲	%۳۰	%۸	در دسترس بودن پایگاه‌های مناسب موردنیاز برای پژوهش، مشوق من برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۱۰
۱/۰۰۰	۴۹	۱/۲۴۵	۰/۰۰۰	۳	%۱۲	%۲۸	%۲۰	%۲۸	%۱۲	در دسترس بودن حمایت‌های ویراستاری ^{۳۵} مشوق من برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۱۱
۱.۰۰۰	۴۹	۱/۱۷۸	۰/۰۰۰	۳	%۸	%۳۲	%۲۴	%۲۴	%۱۲	وجود حمایت و برخورداری از خدمات دفتری ^{۳۶} برای پژوهش، مشوق من برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۱۲
۰.۵۶۴	۴۹	۱/۲۱۶	۰.۵۸۱	۳/۱	%۱۰	%۳۶	%۲۰	%۲۲	%۱۲	وجود حمایت آماری برای پژوهش، مشوق من برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۱۳
۰.۴۱۸	۴۹	۱/۲۱۲	۰.۸۱۷	۳/۱۴	%۱۴	%۳۰	%۲۰	%۲۸	%۸	در دسترس بودن محل عرضه (انتشاراتی ^{۳۷}) برای انتشار تحقیقات در سطح مجلات بین‌المللی، مرا تشویق به پژوهش می‌کند.	۱۴
۰.۳۹۸	۴۹	۱/۱۶۱	۰.۸۵۳	۳/۱۴	%۴	%۵۰	%۱۴	%۲۰	%۱۲	وجود فرهنگ پژوهش در گروه حسابداری، انگیزه من برای پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۱۵
۱/۰۰۰	۴۹	۱/۲۲۹	۰/۰۰۰	۳	%۸	%۳۶	%۱۸	%۲۴	%۱۴	پذیرش و استقبال ^{۳۸} که از سوی همکاران، گروه حسابداری و دانشگاه دریافت می‌کنم انگیزه من برای پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۱۶
۰.۶۵۱	۴۹	۱/۲۴۳	۰.۴۵۵	۲/۹۲	%۴	%۴۲	%۱۴	%۲۲	%۱۸	نوع آموزش و تعلیم تحقیقاتی که دریافت کردم، مرا تشویق به پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی می‌کند.	۱۷
۰.۱۹۳	۴۹	۱/۲۸۷	۱/۳۱۹	۳/۲۴	%۱۲	%۴۶	%۱۰	%۱۸	%۱۴	در دسترس بودن محققان ارشد (پرسابقه) که می‌توانند بازخوردی در مورد تحقیقات من ارائه دهند مرا تشویق به انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی می‌کند.	۱۸

سطح معناداری	df	انحراف معیار	t	$\frac{f_1}{n_1}$ $\frac{f_2}{n_2}$	فراوانی درصدی (۱=کاملاً مخالف و ۵=کاملاً موافق)					گزاره	$\frac{f_1}{n_1}$ $\frac{f_2}{n_2}$
					۵	۴	۳	۲	۱		
۰.۴۹۲	۴۹	۱/۴۲۹	۰.۶۹۳	۳/۱۴	%۱۸	%۳۶	%۶	%۲۲	%۱۸	در دسترس بودن بودجه برای پژوهش، مرا تشویق به پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی می‌کند.	۱۹
۰.۲۳۱	۴۹	۱/۲۸۲	۱/۲۱۳	۳/۲۲	%۱۶	%۳۶	%۱۲	%۲۶	%۱۰	در دسترس بودن همکار نویسنده در گروه حسابداری، مرا تشویق به پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی می‌کند.	۲۰
۰.۴۰۵	۴۹	۱/۳۴۶	۰.۸۴۱	۳/۱۶	%۱۶	%۳۶	%۱۰	%۲۴	%۱۴	وجود فرصت معین‌شده برای کاهش مسئولیت آموزشی و تدریس، مرا تشویق به پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی می‌کند.	۲۱
۰.۰۰۴	۴۹	۱/۲۹۶	۳/۰۵۵	۳/۵۶	%۲۶	%۴۰	%۶	%۲۰	%۸	وجود فرصت مطالعاتی مرا تشویق به پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی می‌کند.	۲۲
۰.۰۰۰	۴۹	۱/۲۳۶	۳/۸۹	۳/۶۸	%۲۸	%۴۲	%۶	%۱۸	%۶	وجود معیارهای ارتقا که با عملکرد پژوهشی من در ارتباط و هم‌راستا باشد مرا تشویق به پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی می‌کند.	۲۳
۰.۱۷۲	۴۹	۱/۴۲۹	۱/۳۸۵	۳/۲۸	%۲۴	%۳۲	%۶	%۲۴	%۱۴	وجود پاداش مالی کافی برای محققان، انگیزه من برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۲۴
۰.۰۲۱	۴۹	۱/۳۴۷	۲/۳۸۲	۳/۴۲	%۱۸	%۴۲	%۱۴	%۱۶	%۱۰	وجود خط‌مشی‌های استخدام رسمی/ قراردادی/ پیمانی در گروه حسابداری و دانشگاه محل خدمت، انگیزه من برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۲۵
۰.۰۱۴	۴۹	۱/۱۶۲	۲/۵۵۵	۳/۴۲	%۱۴	%۴۶	%۱۶	%۱۶	%۸	وجود خط‌مشی‌های واضح و روشن ارتقا در گروه حسابداری، انگیزه من برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۲۶

۲-۱-۴. نتایج آزمون مقایسه میانگین یک جامعه در خصوص عوامل دانشگاهی

نگاره ۴، نتایج آزمون مقایسه میانگین یک جامعه را بر روی عوامل دانشگاهی مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی نشان می‌دهد. همان‌طور که از نتایج مشخص است گزاره‌های ۲۷، ۲۸، ۳۰، ۳۳، ۳۶ دارای سطح معناداری بیشتر از ۵ درصد هستند که حاکی از عدم معناداری سنجه مربوطه است.

نگاره ۴: آمار توصیفی و آزمون مقایسه میانگین یک جامعه عوامل دانشگاهی

سطح معناداری	df	انحراف معیار	t	ف.ت.ک	فراوانی درصدی (۱=کاملاً مخالف و ۵=کاملاً موافق)					گزاره	شماره
					۵	۴	۳	۲	۱		
۰.۱۵۳	۴۹	۱.۱۷	۱.۴۵-	۲.۷۶	۶٪	۲۶٪	۲۰٪	۳۴٪	۱۴٪	مدیران/ مروجان تحقیقاتی بالقوه که می‌توانند من را تشویق به انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی کنند، در گروه حسابداری من در دسترس هستند.	۲۷
۰.۹۰۸	۴۹	۱.۲۲	۰.۱۱۶	۳.۰۲	۸٪	۴۰٪	۸٪	۲۴٪	۱۰٪	نویسنده بالقوه همکار که می‌تواند با من در انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی همکاری کند، در گروه حسابداری من در دسترس است.	۲۸
۰.۰۱	۴۹	۱.۲۱۶	۲.۶۷۶-	۲.۵۴	۶٪	۲۳٪	۱۲٪	۴۰٪	۲۰٪	شالوده یا زیرساخت‌های تحقیقاتی (فضا/مکان، تجهیزات، داده‌ها، نرم‌افزار، دستیار تحقیقی و مجلات) در بخش من برای هدایت و اجرای پژوهش حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی کافی است.	۲۹
۰.۴۵۹	۴۹	۱.۱۳۶	۰.۷۴۷-	۲.۸۸	۶٪	۳۰٪	۲۰٪	۳۴٪	۱۰٪	یک خواسته محسوس برای تعالی پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی در گروه من وجود دارد.	۳۰
۰.۰۰۰	۴۹	۱.۱۳۷	-	۲.۱۸	۶٪	۱۰٪	۸٪	۴۸٪	۲۸٪	بودجه کافی برای حمایت از پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی در گروه من وجود دارد.	۳۱
۰.۰۰۳	۴۹	۱.۰۹۲	-	۲.۵۲	۲٪	۲۶٪	۸٪	۵۰٪	۱۴٪	تعداد کافی از محققان ارشد (باسابقه) وجود دارد که می‌توانند تجربیات تحقیقاتی خود یا همکاران نویسنده‌شان را با محققان جدید علاقه‌مند به پژوهش در گروه حسابداری به اشتراک بگذارند	۳۲
۱.۰۰۰	۴۹	۱.۲۶۲	۰.۰۰۰	۳	۸٪	۳۸٪	۱۶٪	۲۲٪	۱۶٪	الزامات مشخص شده در خصوص خط‌مشی استخدام رسمی و قراردادی و پیمانی در گروه من به‌طور مستمر اجرا می‌شود.	۳۳
۰.۰۰۰	۴۹	۱.۱۱۱	-	۲.۳	۲٪	۱۶٪	۲۰٪	۳۴٪	۲۸٪	به یک عضو هیئت‌علمی فعال پژوهشی (کسی که تمرکز عمده‌ای بر فعالیت‌های پژوهشی مثلاً مقالات چاپ‌شده در مجلات بین‌المللی دارد) به‌طور کلی حقوق بیشتری نسبت به یک عضو هیئت‌علمی غیرفعال پژوهشی در گروه حسابداری دانشگاه من پرداخت می‌شود.	۳۴
۰.۰۰۰	۴۹	۱.۱۱۱	-	۲.۱	۶٪	۶٪	۱۲٪	۴۴٪	۳۲٪	اکثریت اعضای هیئت‌علمی دانشگاهی گروه من به‌طور تمام‌وقت، زمان خود را صرف دانشگاه می‌کنند.	۳۵
۰.۵۴۷	۴۹	۱.۱۶۵	۰.۶۰۷	۳.۱	۸٪	۳۸٪	۲۰٪	۲۴٪	۱۰٪	بخش قابل‌توجهی از خروجی پژوهشی گروه من با پایان‌نامه‌ها/یا رساله‌های برنامه‌های فارغ‌التحصیلان در گروه در ارتباط است	۳۶
۰.۰۰۸	۴۹	۱.۰۳	۲.۷۴۶-	۲.۶	۲٪	۱۶٪	۴۰٪	۲۴٪	۱۸٪	در گروه حسابداری من، به‌طور متوسط، دانشگاهیان زن بیش از همکاران مرد خود، در پی انتشار مقاله در سطح مجلات بین‌المللی هستند.	۳۷

شماره	گزاره	فراوانی درصدی (۱=کاملاً مخالف و ۵=کاملاً موافق)					t	انحراف معیار	df	سطح معناداری
		۱	۲	۳	۴	۵				
۳۸	استخدام و اشتغال دائم (رسمی) دانشگاهیان تمام‌وقت در گروه من مشروط به ادامه انتشار مقالات داوری تخصصی شده آن‌ها در سطح مجلات بین‌المللی است.	۱۸٪	۳۴٪	۱۸٪	۲۶٪	۴٪	۲,۰۶۴-۲,۱۶۹	۱,۱۷۴	۴۹	۰,۰۳۵
۳۹	مدیر گروه من یک محقق حاذق و توانا در انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی است.	۱۸٪	۴۴٪	۲۰٪	۱۶٪	۲٪	۲,۰۴-۴,۱۱۸	۱,۰۰۳	۴۹	۰,۰۰۰
۴۰	در گروه من، بودجه برای حمایت از تحقیقات در سطح مجلات بین‌المللی بدون وجود بوروکراسی زیاد قابل‌دسترسی است.	۳۰٪	۴۲٪	۱۴٪	۱۳٪	۲٪	۲,۰۱۴-۵,۷۹۲	۱,۰۰۵	۴۹	۰,۰۰۰
۴۱	در گروه حسابداری من، بسیاری از اعضای هیئت‌علمی در خارج از دانشگاه مشغول به کار هستند تا حقوق کمترشان را افزایش دهند.	۸٪	۴٪	۱۰٪	۳۴٪	۴۴٪	۴,۰۰۲-۵,۹۹۳	۱,۲۰۴	۴۹	۰,۰۰۰
۴۲	یک رویداد تحقیقاتی منظم (مانند سمینار) در گروه من وجود دارد.	۱۸٪	۳۲٪	۲۰٪	۲۸٪	۲٪	۲,۰۶۴-۲,۲۳۶	۱,۱۳۹	۴۹	۰,۰۰۳

۳-۱-۴. نتایج آزمون مقایسه میانگین یک جامعه در خصوص عوامل کشوری

نگاره ۵، نتایج آزمون مقایسه میانگین یک جامعه در خصوص عوامل کشوری نشان می‌دهد. نتایج نگاره ۵ نشان می‌دهد که گزاره‌های ۴۳ و ۴۴، ۵۱، ۵۲، ۵۳ و ۵۴ دارای سطح معناداری بیشتر از ۵ درصد هستند که حاکی از عدم معناداری گزاره‌ها است.

نگاره ۵: آمار توصیفی و آزمون مقایسه میانگین یک جامعه عوامل کشوری

شماره	گزاره	فراوانی درصدی (۱=کاملاً مخالف و ۵=کاملاً موافق)					t	انحراف معیار	df	سطح معناداری
		۱	۲	۳	۴	۵				
۴۳	طبقه‌بندی دانشگاه‌ها به دانشگاه‌های آموزشی و تحقیقاتی بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی مؤثر است.	۱۰٪	۱۲٪	۲۴٪	۴۴٪	۱۰٪	۳,۳۲-۱,۹۹۷	۱,۱۳۳	۴۹	۰,۰۵۱
۴۴	سطح‌بندی دانشگاه‌های کشور به بین‌المللی، ملی، منطقه‌ای و محلی بر اساس تراز عملکرد در خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی مؤثر است.	۶٪	۱۸٪	۲۶٪	۴۰٪	۱۰٪	۳,۰۳-۱,۹۷۶	۱,۰۰۷۴	۴۹	۰,۰۵۴
۴۵	حقوق و دستمزد پائین ارائه‌شده توسط دانشگاه‌ها پژوهشگران بالقوه را از پیوستن به دانشگاه بازداشته و آنان را دلسرد می‌کند.	۲٪	۶٪	۶٪	۴۰٪	۴۶٪	۴,۲۲-۹,۰۴۴	۰,۹۵۴	۴۹	۰,۰۰۰

ردیف	گزاره	فراوانی درصدی (۱=کاملاً مخالف و ۵=کاملاً موافق)					t	انحراف معیار	df	سطح معناداری
		۵	۴	۳	۲	۱				
۴۶	حقوق و دستمزد پائین ارائه شده توسط دانشگاه‌ها، دانشگاهیان حسابداری را تشویق می‌کند تا به تعهدات، مسئولیت و مشغله غیر از پژوهش برای افزایش درآمد خود اقدام کنند.	٪۲	٪۸	٪۶	٪۴۲	٪۴۲	۴،۱۴	۸،۱۴۳	۴۹	۰،۰۰۰
۴۷	نهادهای حرفه‌ای حسابداری (مانند انجمن حسابرسان داخلی، جامعه حسابداران رسمی کشور و...) حمایت مالی از کوشش‌های پژوهشی در سطح مجلات بین‌المللی در دانشگاه‌ها را فراهم می‌کنند.	٪۳۲	٪۳۴	٪۱۶	٪۱۲	٪۶	۲،۲۶	- ۴،۳۲۸	۴۹	۰،۰۰۰
۴۸	شرکت‌های حسابداری / حسابرسی، حمایت مالی از تلاش‌های پژوهشی در سطح مجلات بین‌المللی در دانشگاه‌ها را تأمین و فراهم می‌کنند.	٪۳۲	٪۳۶	٪۱۶	٪۱۴	٪۲	۲،۱۸	- ۵،۲۶۷	۴۹	۰،۰۰۰
۴۹	بودجه (وجوه) تأمین شده برای پژوهش حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی می‌تواند به‌عنوان کافی توصیف شود.	٪۲۲	٪۳۸	٪۲۲	٪۱۶	٪۲	۲،۳۸	- ۴،۱۰۹	۴۹	۰،۰۰۰
۵۰	وجود برنامه‌های مشترک حسابداری با دانشگاه‌های خارجی و برگزاری دوره‌ها با آن‌ها به خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی کمک می‌کند.	٪۶	٪۴	٪۶	٪۶۰	٪۲۴	۳،۹۲	۶،۴۶۱	۴۹	۰،۰۰۰
۵۱	افزایش تعداد دانشجویان باعث کاهش خروجی پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی توسط هیئت علمی حسابداری شده است.	٪۱۰	٪۱۸	٪۲۲	٪۴۲	٪۸	۳،۲	۱،۲۳۷	۴۹	۰،۲۲۲
۵۲	محیط تحقیقاتی برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی برای اساتید حسابداری (به‌عنوان مثال، خط و مشی‌ها، بودجه، تضمین کیفیت) در سال‌های اخیر بهبود یافته است.	۸٪	۳۶٪	۲۲٪	۳۴٪	٪۰	۲،۸۲	- ۱،۲۶۸	۴۹	۰،۲۱۱
۵۳	آزادی عمل دانشگاهیان حسابداری منجر به خروجی تحقیقات بالاتری در سطح مجلات بین‌المللی می‌شود.	۴٪	٪۲۶	٪۱۸	٪۴۴	۸٪	۳،۲۶	۱،۷۲۶	۴۹	۰،۹۱
۵۴	مهاجرت هیئت علمی حسابداری باعث کاهش خروجی تحقیقات در سطح مجلات بین‌المللی شده است.	٪۱۲	٪۲۰	٪۲۰	٪۴۲	٪۶	۳،۱	۶۰۷	۴۹	۰،۵۴۷
۵۵	افزایش کمک‌های پژوهشی بر افزایش خروجی پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی مؤثر است.	٪۴	٪۲	۸٪	٪۵۴	٪۳۲	۴،۰۸	۸،۲۸	۴۹	۰،۰۰۰

۴-۱-۴. نتایج آزمون مقایسه میانگین یک جامعه در خصوص عوامل بین‌المللی

نگاره ۶ نتایج آزمون مقایسه میانگین یک جامعه را در خصوص عوامل بین‌المللی مؤثر بر

خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی نشان می‌دهد. یافته‌ها حاکی از آن است که به‌جز گزاره ۶۳ که دارای سطح معناداری بیش از ۰،۰۵ است، سایر گزاره‌ها معنادار هستند.

نگاره ۶: آمار توصیفی و آزمون مقایسه میانگین یک جامعه عوامل بین‌المللی

سطح معناداری	df	انحراف معیار	t	$\frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$	فراوانی درصدی (۱=کاملاً مخالف و ۵=کاملاً موافق)					گزاره	$\frac{\sum_{i=1}^n x_i}{n}$
					۵	۴	۳	۲	۱		
۰،۰۰۱	۴۹	۰،۹۹۵	۳،۶۹۷	۳،۵۲	۱۰٪	۵۲٪	۲۴٪	۸٪	۶٪	۵۶	بوروکراتیزه شدن (تشدید رویه‌ها و کنترل‌های) ارزیابی کیفیت پژوهش‌ها (مانند رتبه‌بندی دانشگاهیان، مجلات، دانشگاه‌ها و بودجه/وجوه تخصیص داده‌شده به آن‌ها) یک ابزار مؤثر برای پیشرفت و ترقی تحقیقات حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی است.
۰،۰۰۰	۴۹	۱،۰۰۶	۵،۲	۳،۷۴	۲۰٪	۵۲٪	۱۲٪	۱۴٪	۲٪	۵۷	سوگیری (تبعیض) سردبیر و اعضای تحریریه مجلات بین‌المللی، باعث شده است که برای دانشگاهیان ایرانی، انتشار در مجلات بین‌المللی حسابداری و دارای داوری تخصصی دشوار شود.
۰،۰۰۰	۴۹	۰،۹۷۰	۵،۲۵	۳،۷۲	۱۸٪	۵۲٪	۱۶٪	۱۲٪	۲٪	۵۸	تعصب داوران مجلات بین‌المللی نسبت به برخی زمینه‌های موضوعی خاص، باعث شده است که کار در زمینه آثاری که مربوط به ایران است و در مجلات بین‌المللی منتشر می‌شود، دشوار باشد.
۰،۰۰۰	۴۹	۱،۰۰۶	۵،۲	۳،۷۴	۲۰٪	۵۰٪	۱۸٪	۸٪	۴٪	۵۹	تعصب داوران مجلات بین‌المللی در قبال برخی روش‌های تحقیقاتی (مثلاً کمی و کیفی) باعث شده است که انتشار تحقیقات مربوط به ایران که در آن جریان داده‌ها به‌راحتی در پایگاه‌های بین‌المللی در دسترس نیستند یا پرهزینه است، دشوار شود.
۰،۰۰۱	۴۹	۰،۹۹۵	۳،۶۱۲	۳،۶۸	۱۲٪	۴۶٪	۲۳٪	۱۸٪	۲٪	۶۰	موتورهای جستجو در اینترنت و شاخص استنادی مجموعه علوم و علوم اجتماعی نتایج یا خروجی تحقیقات حسابداری دانشگاه‌های ایران را ثبت نمی‌کنند لذا از آن‌ها نمی‌توان برای ارزیابی وضعیت تحقیقات حسابداری ایران استفاده کرد.
۰،۰۰۰	۴۹	۰،۹۹۴	- ۳،۸۴۱	۲،۴۶	۴٪	۱۴٪	۱۶٪	۵۶٪	۱۰٪	۶۱	همکاری با دانشگاهیان و دانشگاه‌های خارجی برای ایجاد ظرفیت پژوهش حسابداری ایران در سطح مجلات بین‌المللی به‌اندازه کافی و مناسب بوده است.

سطح معناداری	df	انحراف معیار	t	فرضیه	فراوانی درصدی (۱=کاملاً مخالف و ۵=کاملاً موافق)					گزاره	ردیف
					۵	۴	۳	۲	۱		
۰.۰۰۰	۴۹	۰.۹۹۰	-۵.۷۱۵	۲.۲	۳٪	۱۲٪	۱۲٪	۵۲٪	۲۲٪	۶۲	کمک‌ها و همکاری دانشگاهیان و دانشگاه‌های خارجی برای اجرای برنامه‌ها و دوره‌های دکتری حسابداری در ایران کافی و مناسب بوده است.
۰.۰۰۶	۴۹	۱.۳۹۸	۱.۹۲۲	۳.۳۸	۲۸٪	۲۶٪	۱۴٪	۲۰٪	۱۲٪	۶۳	همکاری با دانشگاهیان و استادان خارجی به پیشرفت دانشگاهیان حسابداری کمک کرده است و بسیاری از اعضای هیئت‌علمی که اقدام به چاپ مقالات خود در مجلات بین‌المللی نموده‌اند قادر به انجام این کار بدون همکاری دانشگاهیان خارجی نبوده‌اند.
۰.۰۰۰	۴۹	۰.۹۶۸	۷.۵۹۷	۴.۰۰۴	۳۸٪	۳۸٪	۱۴٪	۱۰٪	۰٪	۶۴	عدم نمایه صورت‌های مالی شرکت‌های ایرانی و سایر داده‌های مربوط به کشور ایران در پایگاه‌های معتبر جهانی و عدم پذیرش داده‌های ایران توسط داوران بین‌المللی، مانعی در خصوص انتشار مقالات ایرانی در مجلات بین‌المللی است.

۴-۲. مهم‌ترین عامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات

بین‌المللی

همان‌طور که از نتایج نگاره ۷ مشخص است، مهم‌ترین عامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی، عوامل کشوری است. از دیدگاه دانشگاهیان دولتی، پیام نور و غیرانتفاعی عامل کشوری مهم‌ترین عامل اثرگذار بوده است و از منظر اعضای هیئت‌علمی دانشگاه آزاد اسلامی، عوامل فنی و بین‌المللی مهم‌ترین تأثیر را بر خروجی پژوهش‌های حسابداری دارد. از دیدگاه اعضای هیئت‌علمی با مرتبه علمی مربی، استادیار و دانشیار و از منظر دانشگاهیان زن و مرد نیز عامل کشوری بسیار مهم است؛ بنابراین به‌طور کلی توافق جدی وجود دارد که عامل کشوری مهم‌ترین عامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی است.

نگاره ۷: مهم‌ترین عامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی

عوامل				شرح	
بین‌المللی	کشوری	دانشگاهی	فردی		
۳	۱۱	۲	۸	دولتی	دانشگاه
۵	۴	۱	۵	آزاد	
۱	۳	۲	۰	پیام نور	
۱	۳	۰	۱	غیرانتفاعی	
۱	۹	۲	۳	مربی	مرتبۀ علمی
۵	۹	۲	۵	استادیار	
۴	۲	۰	۵	دانشیار	
۰	۱	۱	۱	استاد	
۵	۸	۱	۲	زن	جنسیت
۵	۱۳	۴	۱۲	مرد	
۱۰	۲۱	۵	۱۴	جمع کل	
۰.۲	۰.۴۲	۰.۱	۰.۲۸	درصد	

۵. نتیجه‌گیری و پیشنهادها

هدف اصلی این پژوهش بررسی عوامل مؤثر بر خروجی پژوهش‌های حسابداری محققان ایرانی در سطح مجلات بین‌المللی است. نظر به محدود بودن مقالات انتشاریافته رشته حسابداری در مجلات بین‌المللی، نتایج این پژوهش می‌تواند بینش مفیدی را در خصوص موانع چاپ مقالات ارائه دهد. در این پژوهش عوامل مؤثر بر چاپ مقالات در مجلات بین‌المللی در چهار سطح عوامل فردی، دانشگاهی، کشوری و بین‌المللی مورد بررسی قرار گرفت. در سطح عوامل فردی نتایج نشان داد که محققان ایرانی دارای انگیزه لازم برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی هستند. محرک‌های انگیزه محققان مواردی چون ارتقا و فرصت مطالعاتی است؛ بنابراین عوامل انگیزه‌بخش، بر خروجی پژوهش‌های حسابداری اثرگذار بوده و این امر در تطابق با یافته‌های نگاش و همکاران (۲۰۱۸) و چن و همکاران (۲۰۰۶) است. در این پژوهش، گزاره «نوع آموزش و تعلیم تحقیقاتی که محققان دریافت کرده‌اند» با میانگین کمتر از ۳ بیانگر این بود که این سنجۀ عامل اصلی انگیزه بخش برای محققان نیست که این امر در تضاد با

یافته‌های نگاش و همکاران (۲۰۱۸) است. در همین رابطه نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که آموزش و تعلیم تحقیقاتی موجود برای تربیت محققان زبده در ایران به خوبی صورت نگرفته و همین امر انگیزه لازم برای پژوهش را از پژوهشگران گرفته است، لذا متصدیان حوزه آموزش و تحقیقات در دانشگاه‌ها و وزارت علوم تحقیقات و فناوری می‌توانند با ارائه حمایت‌های مالی بیشتر برای فرصت‌های مطالعاتی، زمینه بیشتر برای چاپ مقالات را فراهم آورند. در سطح عوامل دانشگاهی نتایج نشان داد که عدم وجود زیرساخت‌های تحقیقاتی کافی باعث می‌شود که اعضای هیئت‌علمی نتوانند به‌طور جدی به امر پژوهش بپردازند. نتایج این بخش حاکی از آن است که به یک عضو هیئت‌علمی فعال پژوهشی حقوق بیشتری نسبت به یک عضو هیئت‌علمی غیرفعال پژوهشی در گروه حسابداری دانشگاه پرداخت نمی‌شود که این امر در تضاد با پژوهش بلیو و همکاران (۲۰۱۰) است. همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که فعالیت زنان دانشگاهی ایران نسبت به مردان در خصوص فعالیت بیشتر برای چاپ مقالات در مجلات بین‌المللی بیشتر نیست که این امر در تطابق با یافته‌های نگاش و همکاران (۲۰۱۸)، چن و همکاران (۲۰۰۶) و حاسلبک و همکاران (۲۰۱۲) است. در سطح عوامل کشوری، شواهد از ضعف حمایت جدی بخش حرفه و انجمن‌های حرفه‌ای از پژوهش‌های حسابداری حکایت دارد. به نظر می‌رسد که یک زمینه پژوهشی در تحقیقات آتی می‌تواند بررسی دلایل عدم حمایت حرفه از تحقیقات حسابداری باشد. در واقع عدم تمایل حرفه به حمایت از پژوهش‌های حسابداری در سطح مجلات بین‌المللی می‌تواند به دلیل شکاف نیازهای صنعت و موضوعات مورد پژوهش دانشگاهیان باشد، همان‌طور که نتایج یافته‌های سرلک و همکاران (۱۳۹۵) حاکی از این امر داشت. یافته‌های این پژوهش حکایت از آن دارد که حقوق و دستمزد پایین و عدم تأمین حمایت مادی لازم برای انجام پژوهش مانعی جدی در زمینه چاپ مقاله در مجلات خارجی است. در عوامل کشوری نتایج نشان داد که وجود برنامه‌های آموزشی حسابداری مشترک با دانشگاهیان خارجی می‌تواند گامی مؤثر بر چاپ مقالات باشد، در همین زمینه نتایج بخش بین‌المللی نشان داد که همکاری با دانشگاهیان خارجی در دوره دکتری کافی و مناسب نبوده است؛ لذا به نظر می‌رسد که تقویت دوره دکتری و کیفیت برنامه‌های آموزشی، عاملی مؤثر بر چاپ مقالات است که این امر سازگار با ادبیات پیشین است (مانند مارانتو و استرلی، ۱۹۹۴؛ فوگارتی، ۲۰۰۴؛ ویلز و همکاران، ۲۰۱۱). نتایج این پژوهش تبعیض و سویه

هیئت تحریریه مجلات بین‌المللی را مورد تأیید قرار داد. البته این عامل که اکثریت پاسخ‌دهندگان (۶۲ درصد) ابزارهای ایجادشده برای ارزیابی کیفیت پژوهش (نظیر رتبه دانشگاهی، نشریات، دانشگاه‌ها و هماهنگ‌سازی بودجه) را به‌عنوان ابزار مؤثر برای پیشبرد و پیشرفت تحقیقات حسابداری تلقی کردند با یافته‌های نگاش و همکاران (۲۰۱۸) در تضاد بود.

ازجمله محدودیت‌های این پژوهش به‌واسطه نواقص ذاتی ابزار پرسشنامه است. همچنین در تعمیم نتایج این پژوهش به‌خصوص درزمینهٔ عوامل بین‌المللی و سوبه و تبعیض هیئت تحریریه مجلات بین‌المللی بایستی احتیاط لازم را به عمل آورد. از آنجاکه احتمال می‌رود در نظرسنجی پژوهش حاضر، پاسخ‌دهندگان تجربه‌ای غنی برای چاپ مقاله به‌خصوص در نشریات معتبر بین‌المللی با رتبه بالا را نداشته باشند؛ لذا باید احتیاط لازم را در این خصوص داشت؛ از همین رو برای شناسایی دقیق‌تر عوامل بین‌المللی و به‌خصوص تبعیض‌های هیئت تحریریه و داوران مجلات بین‌المللی، پیشنهاد می‌شود که محققان آتی با انجام پژوهش‌های کیفی و مصاحبه به‌خصوص با محققان ایرانی که تجربه لازم را در چاپ مقالات در مجلات معتبر بین‌المللی دارند، به بررسی بیشتر سوبه‌های مجلات بین‌المللی بپردازند و همچنین سایر عوامل کشوری، فردی و دانشگاهی که ممکن است در این پژوهش به آن اشاره نشده باشد را مورد بررسی بیشتر قرار دهند. باین‌حال علی‌رغم محدودیت‌های ذکرشده نگارندگان بر این باورند که نتایج این پژوهش در درک موانع چاپ مقالات محققان ایرانی در مجلات بین‌المللی مثمر ثمر است، چراکه در این پژوهش دیدگاه اعضای هیئت‌علمی از منظر پژوهشگری که پژوهش بین‌المللی انجام می‌دهد و یا تمایل به انجام پژوهش دارد مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این پژوهش نشان داد که عوامل کشوری مهم‌ترین عامل مؤثر بر چاپ مقالات محققان است. در همین زمینه نگاش و همکاران (۲۰۱۸) اشاره نمودند که تحقیق به‌طورجدی با خط‌مشی‌های ملی یک کشور در ارتباط است و دولت مهم‌ترین محرک در امر پژوهش است. البته دومین عامل مؤثر هم عوامل فردی بوده است. این امر نشان می‌دهد که در صورتی که افراد صلاحیت لازم برای انجام پژوهش را نداشته باشند، دانشگاه نمی‌تواند کاری انجام دهد. نتایج این پژوهش شواهدی را در خصوص تطبیق با تئوری نهادی و تئوری انگیزش فراهم می‌آورد. همچنان که فوگارتی (۲۰۰۴)، چن و همکاران (۲۰۰۶)، ویلز و همکاران (۲۰۱۱) و نگارش و همکاران (۲۰۱۸) این عوامل را مورد تأکید قرار داده‌اند. در تطابق با یافته‌های نگاش و همکاران (۲۰۱۸)

نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که هرچند به نظر می‌رسد دانشگاهیان ایران نسبت به تحقیقات دارای نگاه مثبت هستند و تعهد و انگیزه لازم برای انجام پژوهش در سطح مجلات بین‌المللی را دارند، اما فشارهای هنجاری و شناختی-فرهنگی ناشی از محیط تحقیقاتی حسابداری در دانشگاه‌های ایران از چنین رفتارهایی حمایت نمی‌کند. فشار نهادی نامناسب (مانند فشار فرهنگ پژوهشی پائین در گروه‌های حسابداری، سیاست‌های ضعیف نشر، ارتقا و حمایت مالی ناکافی تحقیقات و حقوق کم) مشارکت در فعالیت‌های پژوهشی حسابداری در دانشگاه‌های ایرانی را محدود می‌کند. اینکه در این پژوهش اعضای هیئت‌علمی بیان نمودند که استخدام و اشتغال دائم (رسمی) دانشگاهیان تمام‌وقت در گروه حسابداری، مشروط به ادامه انتشار مقالات داوری تخصصی‌شده آن‌ها در سطح مجلات بین‌المللی نیست و ۷۸ درصد با این گزاره موافق بودند که بیشتر اعضای هیئت‌علمی در فعالیت‌های خارج از دانشگاه مشغول به کار هستند تا درآمد خود را افزایش دهند، نشانگر این واقعیت است که فقدان وجود حمایت‌های مالی کافی در کنار عدم وجود فشارهای نهادی برای چاپ مقالات باعث شده است که محققان ایرانی کمتر درصدد چاپ مقاله در نشریات بین‌المللی باشند. ۶۲ درصد از پاسخ‌دهندگان ذکر کرده‌اند که به یک عضو هیئت‌علمی فعال پژوهشی حقوق بیشتری نسبت به یک عضو هیئت‌علمی غیرفعال پژوهشی داده نمی‌شود، لذا برای اعضای هیئت‌علمی حسابداری انگیزه بیرونی لازم برای انتشار مقاله در نشریات بین‌المللی وجود ندارد، حتی اگر از انگیزه‌ی ذاتی لازم برخوردار باشند. یافته‌ها نشان می‌دهد که محیط پژوهشی دانشگاه‌های ایران به‌طور مناسبی از پژوهش‌ها و محققانی که درصدد تلاش برای انتشار در مجلات بین‌المللی هستند، حمایت نمی‌کند. وقتی که محققان ایرانی می‌بینند که مقالات چاپ‌شده آن‌ها در مجلات با رتبه بالا معادل با مجلات داخلی ارزیابی می‌شود، انگیزه لازم برای پژوهش ندارند. همان‌طور که طبق تئوری انگیزش چنانچه محرک‌های انگیزه‌بخش مثر ثمری وجود نداشته باشد، خروجی پژوهش‌های حسابداری رضایت‌بخش نخواهد بود.

یادداشت‌ها

1. Tucker & Tilt
2. Chen, Gupta & Hoshower
3. Pickerd, Stephens, Summers & Wood
4. Jones & Roberts
5. Salager-Meyer
6. Negash, Lemma & Samkin

7. Research output	8. Thornton & Ocasio
9. Institutional logic	10. Nstitutional theory
11. DiMaggio & Powell	12. Tuttle & Dillard
13. Expectancy theory	14. Motivation theory
15. Quy Huu	16. Predictive
17. Wills, Ridley & Mitev	18. Beaulieu, Ding & Qu
19. Topical	20. Creswell
21. Messner	22. Fogarty
23. Discretionary monies	24. Research universities
25. Altbach, Reisberg & Rumbley	26. Ball & Foster
27. Manuscripts	28. Levitan & Ray
29. Maranto & Streuly	30. Brinn, Jones & Pendlebury
31. Ontario	32. Chan, Chang, Tong & Zhang
33. Mathieu & McConomy	
34. Hasselback, Reinstein & Abdolmohammadi	
35. Editorial	36. Clerical
37. Outlets	38. Recognition

منابع

الف. فارسی

- دیانتی دیلمی، زهرا و بردبار، راضیه. (۱۳۹۲). مطالعه تطبیقی روش شناسی مقالات حسابداری در مجلات معتبر داخل و خارج از ایران. *دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۲(۷)، ۱-۱۴.
- سرلک، نرگس؛ محمدی، مهدی و گرامی راد، فاطمه. (۱۳۹۵). بررسی وضعیت ترجمه دانش حسابداری در ایران. *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، ۲۳(۲)، ۱۹۳-۲۱۲.
- محمدرضایی، فخرالدین. (۱۳۹۷). قالب مناسب برای مقالات حسابداری از نوع آرشویی. *دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت*، ۷(۲۶)، ۱۸۹-۲۰۸.
- مؤمنی، منصور و فعال قیومی، علی. (۱۳۹۱). تحلیل‌های آماری با استفاده از SPSS. چاپ هفتم، انتشار مؤلف.
- نمازی، محمد؛ محمدیان، محمد و مهتری، زینب. (۱۳۹۷). بررسی ساختار و چهارچوب مقاله‌های علمی پژوهشی در نشریه‌های بین‌المللی حسابداری، پیشرفت‌های حسابداری،

۱۰(۲)، ۲۷۶-۲۴۱.

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری. (۱۳۹۶). نگاره سطح‌بندی دانشگاه و مؤسسات آموزش عالی،

[https://edu.msrt.ir/file/download/download/1509906169-unirank-table.](https://edu.msrt.ir/file/download/download/1509906169-unirank-table.pdf)

pdf

ب. انگلیسی

- Altbach, P. G., Reisberg, L. & Rumbley, L. E. (2009). Trends in global higher education: Tracking an academic revolution. *Published with Support from SIDA/SAREC*.
- Ball, R. & Foster, G. (1982). Corporate financial reporting: A methodological review of empirical research. *Journal of Accounting Research*, 161-234.
- Beaulieu, P., Ding, S. & Qu, S. (2010). The Association between Research Output and Compensation for Accounting Professors. *Available at SSRN 1605642*.
- Brinn, T., Jones, M. & Pendlebury, M. (2001). Why do UK accounting and finance academics not publish in top US journals?. *The British Accounting Review*, 33(2), 223-232.
- Chan, K. C., Chang, C. H., Tong, J. Y. & Zhang, F. (2012). An analysis of the accounting and finance research productivity in Australia and New Zealand in 1991–2010. *Accounting & Finance*, 52(1), 249-265.
- Chen, Y., Gupta, A., & Hoshower, L. (2006). Factors that motivate business faculty to conduct research: An expectancy theory analysis. *Journal of Education for Business*, 81(4), 179-189.
- Creswell, J. W. (1986). *Measuring faculty research performance*. San Francisco: Jossey-Bass.
- Dianati Dilami, Z. & Bordbar, R. (2013). Comparative study of accounting research methodology inside and outside of Iran. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 2(7) .1-14 (In persian).
- DiMaggio, P. J. & Powell, W.W. (1983). The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields. *American Sociological Review*, 48(2), 147-160.
- Fogarty, T. J. (2004). Sustained research productivity in accounting: A study of the senior cohort. *Global Perspectives on Accounting Education*, 1, 31.
- Hasselback, J. R., Reinstein, A. & Abdolmohammadi, M. (2012). Benchmarking the research productivity of accounting doctorates. *Accounting Education*, 27(4), 943-978.
- Jones, M. J. & Roberts, R. (2005). International publishing patterns: An investigation of leading UK and US accounting and finance journals. *Journal of Business Finance & Accounting*, 32(5-6), 1107-1140.

- Levitan, A. S. & Ray, R. (1992). Personal and institutional characteristics affecting research productivity of academic accountants. *Journal of Education for Business*, 67(6), 335-341.
- Maranto, C. L. & Streuly, C. A. (1994). The determinants of accounting professors' publishing productivity-The early career. *Contemporary Accounting Research*, 10(2), 387-407.
- Mathieu, R. & McConomy, B. J. (2003). Productivity in "Top-Ten" academic accounting journals by researchers at Canadian Universities. *Canadian Accounting Perspectives*, 2(1), 43-76.
- Messner, M. (2015). Research orientation without regrets. *Critical Perspectives on Accounting*, 26, 76-83.
- Ministry of Science, Research and Technology of the Islamic Republic of Iran. (2017), <https://edu.msrt.ir/file/download/download/1509906169-unirank-table.pdf> (In Persian).
- Mohammad Rezaei, F. (2018). Template for archival accounting research. *Journal of Management Accounting and Auditing Knowledge*, 7(26), 189-208 (In Persian).
- Momeni, M. & Faal Ghayyoumi, A. (2002). Statistical analysis using SPSS. Moaalef Publications (In Persian).
- Namazi, M., Mohammadian, M. & Mehtari, Z. (2019). A study of the structure and framework of scientific articles in international accounting journals. 10(2), 277-307 (In Persian).
- Negash, M., Lemma, T. T. & Samkin, G. (2018). Factors impacting accounting research output in developing countries: An exploratory study. *The British Accounting Review*.
- Pickerd, J., Stephens, N. M., Summers, S. L. & Wood, D. A. (2011). Individual accounting faculty research rankings by topical area and methodology. *Issues in Accounting Education*, 26(3), 471-505.
- Quy Huu. N. (2015). Factors Influencing the Research Productivity of Academics at the Research-Oriented University in Vietnam.
- Salager-Meyer, F. (2008). Scientific publishing in developing countries: Challenges for the future. *Journal of English for Academic Purposes*, 7(2), 121-132.
- Sarlak, N., Mohammadi, M. & Gerami Rad, F. (2016). Study of accounting knowledge translation and its drawbacks in Iran. *Accounting and Auditing Review*, 23(2), 193-212 (In Persian).
- Thornton, P. H. & Ocasio, W. (1999). Institutional logics and the historical contingency of power in organizations: Executive succession in the higher education publishing industry, 1958-1990. *American Journal of Sociology*, 105(3), 801-843.

- Tucker, B. P. & Tilt, C. A. (2019). 'You know it when you see it': In search of 'the ideal' research culture in university accounting faculties. *Critical Perspectives on Accounting*.
- Tuttle, B. & Dillard, J. (2007). Beyond competition: Institutional isomorphism in US accounting research. *Accounting Horizons*, 21(4), 387-409.
- Wills, D., Ridley, G. & Mitev, H. (2013). Research productivity of accounting academics in changing and challenging times. *Journal of Accounting & Organizational Change*, 9(1), 4-25.